

सिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः –3

(तृतीयचतुर्थपरिच्छेदौ)

Program in which it is offered: Śāstri Seventh Semester

Course Category: Core

Course Code – VK637

Course Credit Structure: 3

- Lecture: 3
- Tutorial:
- Practical: N.A.

Contact Hours per week: 3

1. Introduction

कल्पतरुपरिमलादिमहाग्रन्थकर्तृभिः श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रैः विरचितं ग्रन्थरत्नमिदं विविधाचार्यमतसङ्गहात्मकं वर्तते। अस्य वेदान्तप्रकरणग्रन्थस्य अध्ययनेन बहुविधाः प्रक्रियाः ज्ञायन्त इति ग्रन्थोऽयम् अद्वैतशास्त्रं व्युत्पत्सूनाङ्किते अत्यन्तमुपकारको वर्तते। ग्रन्थस्य दीर्घकायत्वात् एकस्मिन् सत्रे सम्पूर्णमध्येतुमशक्यत्वेन सत्रत्रये विभज्य ग्रन्थोऽयम्याठ्यक्रमे विनिवेशितः। अस्मिन् सत्रे तृतीयचतुर्थपरिच्छेदौ पाठ्यत्वेन निर्धारितौ वर्तते।

2. Course Objectives

- तृतीयपरिच्छेदप्रतिपाद्यप्रमेयाणां ज्ञानम्
- चतुर्थपरिच्छेदप्रतिपाद्यप्रमेयाणां ज्ञानम्

3. Prerequisites

- सिद्धान्तलेशसङ्ग्रहस्य द्वितीयपरिच्छेदपर्यन्तो भागः
- तर्कसङ्ग्रहदीपिकाज्ञानम्

4. Readings

- श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः,
श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थविरचितकृष्णालङ्कारव्याख्यया सहितः, सम्पादकौ – ब्रह्मश्री एस. आर्.
कृष्णमूर्तिशास्त्री एवं डा. एन्. वीळिनाथन्, श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रग्रन्थावलिप्रकाशनसमितिः, सिकन्दराबाद् -२६
- श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः, श्रीमद्गङ्गाधरेन्द्रसरस्वतीकृतवेदान्त-
सूक्तिमञ्जरीसहितः, श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थकृतकृष्णालङ्कारव्याख्योपेतः, प्रकाशकः सर्व-
दर्शनाचार्यश्रीकृष्णानन्दसागरः ।

5. Module-wise topics

Module -1 – तृतीयपरिच्छेदस्य विद्यार्थकर्मसु अधिकारिचिन्तापर्यन्तो भागः Sessions: 9

Objectives –

- निर्दिष्टविषयाणां ज्ञानम्

Topics –

- मुक्तिसाधननिरूपणम्
- कर्मणां विविदिषाविद्याफलकत्वविचारः
- विद्यार्थकर्मसु अधिकारिचिन्ता

Readings –

1. श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः, श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थविरचितकृष्णालङ्कार-
व्याख्यया सहितः, सम्पादकौ – ब्रह्मश्री एस. आर्. कृष्णमूर्तिशास्त्री एवं डा. एन्. वीळिनाथन्,
श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रग्रन्थावलिप्रकाशनसमितिः, सिकन्दराबाद् -२६
2. श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः, श्रीमद्गङ्गाधरेन्द्रसरस्वतीकृतवेदान्त-
सूक्तिमञ्जरीसहितः, श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थकृतकृष्णालङ्कारव्याख्योपेतः, प्रकाशकः सर्व-
दर्शनाचार्यश्रीकृष्णानन्दसागरः ।

Module -2 –तृतीयपरिच्छेदे ब्रह्मसाक्षात्कारे कारणविचारपर्यन्तो भागः

Sessions: 9

Objectives -

- निर्दिष्टग्रन्थभागस्थविषयाणां ज्ञानम्

Topics -

- सन्यासोपयोगादिविचारः
- पूर्वोक्तसाङ्ख्यमार्गरूपश्रवणादौ अशक्तस्य मन्दाधिकारिणो मुमुक्षोर्विद्याप्राप्तौ उपायनिरूपणम्
- ब्रह्मसाक्षात्कारे कारणनिरूपणम्

Readings –

1. श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः, श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थविरचितकृष्णालङ्कार-
व्याख्यया सहितः, सम्पादकौ – ब्रह्मश्री एस. आर्. कृष्णमूर्तिशास्त्री एवं डा. एन्. वीळिनाथन्,
श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रग्रन्थावलिप्रकाशनसमितिः, सिकन्दराबाद् -२६
2. श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः, श्रीमद्गङ्गाधरेन्द्रसरस्वतीकृतवेदान्त-
सूक्तिमञ्जरीसहितः, श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थकृतकृष्णालङ्कारव्याख्योपेतः, प्रकाशकः सर्व-
दर्शनाचार्यश्रीकृष्णानन्दसागरः ।

Module -3 – तृतीयपरिच्छेदस्य अवशिष्टो भागः

Sessions: 9

Objectives

- निर्दिष्टभागस्य विषयपरिज्ञानम्

Topics –

- शाब्दापरोक्षसमर्थनम्
- घटादिज्ञानानां मूलाज्ञानानिवर्तकत्वसमर्थनम्
- ब्रह्मज्ञानस्य मूलाज्ञाननिवर्तकत्वसमर्थनम्
- अज्ञाननिवर्तकब्रह्मज्ञाननिवर्तकविचारः

Readings –

1. श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः, श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थविरचितकृष्णालङ्कार-
व्याख्यया सहितः, सम्पादकौ – ब्रह्मश्री एस. आर्. कृष्णमूर्तिशास्त्री एवं डा. एन्. वीळिनाथन,
श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रग्रन्थावलिप्रकाशनसमितिः, सिकन्दराबाद् -२६
2. श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः, श्रीमद्भाधरेन्द्रसरस्वतीकृतवेदान्त-
सूक्तिमञ्जरीसहितः, श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थकृतकृष्णालङ्कारव्याख्योपेतः, प्रकाशकः सर्व-
दर्शनाचार्यश्रीकृष्णानन्दसागरः ।

Module -4 – चतुर्थपरिच्छेदस्य अविद्यानिवृत्तिविचारपर्यन्तो भागः

Sessions - 9

Objectives –

- निर्दिष्टग्रन्थभागस्थविषयाणां परिज्ञानम्

Topics –

- जीवन्मुक्तिसदसद्भावोपपादनम्
- अविद्यानिवृत्तिस्वरूपविचारः

Readings -

1. श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः, श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थविरचितकृष्णालङ्कार-
व्याख्यया सहितः, सम्पादकौ – ब्रह्मश्री एस. आर्. कृष्णमूर्तिशास्त्री एवं डा. एन्. वीळिनाथन्,
श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रग्रन्थावलिप्रकाशनसमितिः, सिकन्दराबाद् -२६
2. श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः, श्रीमद्गङ्गाधरेन्द्रसरस्वतीकृतवेदान्त-
सूक्तिमञ्जरीसहितः, श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थकृतकृष्णालङ्कारव्याख्योपेतः, प्रकाशकः सर्व-
दर्शनाचार्यश्रीकृष्णानन्दसागरः ।

Module– 5 – चतुर्थपरिच्छेदस्य समाप्तिपर्यन्तो भागः

Sessions: 9

Objectives -

- निर्दिष्टग्रन्थभागस्थविषयाणां ज्ञानम्

Topics -

- मोक्षस्य स्थिरपुरुषार्थत्वोपपादनम्
- नित्यसिद्धमोक्षमुद्दिश्य साधनानुष्ठाने प्रवृत्त्युपपादनम्
- मुक्तस्वरूपविचारः

Readings -

1. श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः, श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थविरचितकृष्णालङ्कार-
व्याख्यया सहितः, सम्पादकौ – ब्रह्मश्री एस. आर्. कृष्णमूर्तिशास्त्री एवं डा. एन्. वीळिनाथन्,
श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रग्रन्थावलिप्रकाशनसमितिः, सिकन्दराबाद् -२६

2. श्रीमदप्पय्यदीक्षितेन्द्रविरचितशशास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः, श्रीमद्गङ्गाधरेन्द्रसरस्वतीकृतवेदान्त-
सूक्तिमञ्जरीसहितः, श्रीमदच्युतकृष्णानन्दतीर्थकृतकृष्णालङ्कारव्याख्योपेतः, प्रकाशकः सर्व-
दर्शनाचार्यश्रीकृष्णानन्दसागरः ।

6. Pedagogy

शास्त्रीयविषयाणां पारम्परिकरीत्या आधुनिकप्रणाल्या प्रयोगमाध्यमेन प्रतिविषयं सम्भवदृष्टान्तमाध्यमेन च
अध्यापनं भविष्यति। प्रतिसप्ताहमधीतविषयाणामनुवादश्च भविष्यति।

7. Evaluation Pattern:

Sr. No.	Evaluation Pattern	Percentage
१.	अधीतविषयाणामनुवाद :	15 %
२.	अभिलेखः	15%
२.	अर्द्धवार्षिकी परीक्षा	25 %
३.	वार्षिकपरीक्षा	45 %